

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ДФКР
Протокол № 2 від 09.12.2021 р.
Голова педагогічно ради

Василь ТІХОНОВ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА
МОНІТОРИНГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ
У ДНІПРОВСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Введено в дію наказом

№ 6 від 05.01.2022 р.

Дніпро
2022

УКЛАДАЧ:

Вороніна С. В., заступник директора з навчально-виховної роботи

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Методичною радою ДФКР

Протокол № 2 від 19.10.2021 р.

Голова методичної ради ДФКР

Світлана ВОРОНІНА

1. Загальні положення

1.1. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітньо-професійних програм (надалі – Положення) у Дніпровському фаховому коледжі радіоелектроніки (надалі – Коледж) є нормативним документом закладу освіти, що визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду, модернізації освітньо-професійних програм у Коледжі.

1.2. Положення розроблене відповідно до Закону України Про освіту, Закону України Про фахову передвищу освіту, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 № 1187 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 за № 365), «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти» від 01.07.2021 № 749, Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

1.3. Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітньо-професійних програм (далі – ОПП).

1.4. Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості вищої/фахової передвищої освіти у Коледжі.

1.5. Основні принципи укладання ОПП:

1) принцип системності, аналітичності та доказовості – дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;

2) принцип наступності – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та рівнями освіти;

3) принцип інноваційності та інтегрованості освіти і науки – урахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОПП;

4) принцип автономії закладу освіти – самостійність, незалежність і відповідальність Коледжу у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених законом;

5) принцип студентоцентрованості – зорієнтованість освітнього процесу на здобувача, здатність його навчатися та набувати відповідних компетентностей;

6) принцип формування компетентностей здобувачів освіти як їхніх результатів навчання;

7) принцип урахування потреб, інтересів та вимог зацікавлених сторін – потреб ринку праці та очікувань здобувачів освіти;

8) принцип інтеграція освітнього процесу в Європейський простір освіти;

9) принцип модульності – структурування змісту ОПП;

10) принцип збалансованості та реалістичності ОПП – об'єктивність присвоєння кредитів компонентам ОПП, здатність здобувачів у визначені терміни навчання набути очікуваних компетентностей за результатами виконання ОПП;

11) принцип гнучкості та мобільності структури ОПП – можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів стейкхолдерів;

12) принцип відповідності ОПП Національній рамці кваліфікацій.

1.6. Вимоги до ОПП, регламентовані стандартами освіти (за наявності):

1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного рівня освіти;

2) наявність переліку компетентностей випускника;

3) нормативний зміст підготовки здобувачів освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

4) форми атестації здобувачів освіти;

5) відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Коледжу;

6) відповідність професійним стандартам (за наявності).

1.7. Освітньо-професійну програму використовують для:

1) акредитації освітньо-професійної програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю; розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;

2) розроблення засобів діагностики якості освіти;

3) атестації майбутніх фахівців.

2. Основні терміни положення та їх визначення

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Акредитація освітньо-професійної програми – оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою на предмет відповідності стандарту освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми.

Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Група забезпечення освітнього процесу – група науково-педагогічних та/або педагогічних працівників, які відповідають за реалізацію певної освітньо-професійної програми шляхом викладання освітніх компонентів, що включені до її складу, особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами. ЄДЕБО – Єдина державна електронна база з питань освіти.

Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації освітньо-професійних програм і присудження кваліфікацій.

Здобувачі освіти – особи, які навчаються у Коледжі на певному рівні освіти з метою здобуття відповідного рівня і кваліфікації;

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа набула компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту.

Кваліфікації освітні – кваліфікації, що присуджуються в освітній системі на основі освітніх стандартів.

Кваліфікації професійні – кваліфікації, які надаються з урахуванням професійних стандартів, що діють у сфері праці, і відображають здатність особи виконувати завдання і обов'язки певного виду професійної діяльності.

Керівник проєктної/робочої групи освітньо-професійної програми (далі – гарант ОПП) – педагогічний працівник, визначений відповідальним за забезпечення якості освіти при реалізації ОПП, у тому числі забезпечення відповідності Ліцензійним умовам та критеріям акредитації ОПП, який працює за основним місцем роботи у Коледжі та відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеними Ліцензійними умовами.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні освіти.

Компетентності загальні – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Компетентності спеціальні (фахові, предметні) – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – навчально-методичний документ, до складу якого входять: навчальна

програма дисципліни, силабус, робоча програма навчальної дисципліни навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів освіти, комплексної контрольної роботи моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни тощо.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Ліцензування освітньої діяльності – процедура визнання спроможності Коледжу провадити освітню діяльність відповідно до Ліцензійних умов.

Мобільність – один із ключових принципів формування європейських просторів освіти і досліджень, що передбачає різноманітні можливості для вільного переміщення здобувачів, викладачів у цих просторах з метою академічного і загальнокультурного взаємозбагачення, слугує забезпеченню цілісності зазначених європейських просторів.

Національна рамка кваліфікацій (НРК) – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 25.06.2020 р. № 519).

Освітня діяльність – діяльність Коледжу, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу.

Освітній компонент (ОК) – змістовна навчальна складова освітньо-професійної програми як автономний, офіційно структурований навчальний досвід, що повинен мати послідовний чіткий набір результатів навчання, визначені види навчальної діяльності згідно з часом, виділеним в рамках освітньо-професійної програми, та відповідні критерії оцінювання (наприклад, курс, модуль, навчальна дисципліна, семінар, виробнича практика тощо).

Освітній процес – інтелектуальна, творча діяльність у сфері освіти, що провадиться у закладі освіти через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного рівня освіти.

Профіль програми – документ європейського зразка, створений для представлення в усталеній формі основної інформації про ОПП, який дозволяє точно позиціонувати ОПП серед інших, співвіднести з тематикою наукових досліджень, чим полегшити її розуміння всіма основними зацікавленими особами/стейкхолдерами: здобувачами, роботодавцями, дослідниками, викладачами, агенціями забезпечення якості тощо. Визначає предметну область, до якої належить дана ОПП, її освітній рівень.

Проектна група – визначена наказом директора Коледжу група педагогічних працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на рівні фахової передвищої освіти і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Робоча група – це визначена наказом директора Коледжу група педагогічних працівників, які відповідальні за впровадження освітньо-професійної програми в межах ліцензованої спеціальності на рівні фахової передвищої освіти.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Силабус, робоча навчальна програма дисципліни – навчально-методичний 5 документ, складниками якого є опис навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, програма, структура (тематичний план) навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних, лабораторних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті. Також це документ, у якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувача освіти. У ньому представляють процедури (у т. ч. стосовно терміни виконання і принципи оцінювання), політику (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. У силабусі мають бути зазначені вимірювані цілі, які викладач ставить здобувачам освіти при вивченні дисципліни. Здобувач освіти має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка; гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітньо-професійні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається Коледжем та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів освіти. Будь-яка спеціалізація є ОПП, але не будь-яка ОПП може виступати спеціалізацією.

Стандарт освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів освіти за кожним рівнем освіти в межах кожної спеціальності; розробляються для кожного рівня освіти в межах кожної спеціальності відповідно до Національної рамки кваліфікацій і використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності закладу освіти.

Стейкхолдери ОПП – фізичні та юридичні особи, які мають зацікавленість в реалізації конкретної ОПП, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Студентоцентризований підхід – сприйняття здобувача освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Студентоцентризований підхід передбачає взаємоповагу між здобувачем і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь здобувачів у системі внутрішнього забезпечення якості Коледжу та процесах акредитації ОПП, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін.

Якість освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів освіти.

Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у Коледжі, що відповідає стандартам освіти, забезпечує здобуття особами якісної освіти та сприяє створенню нових знань.

3. Структура освітньо-професійної програми та характеристика її складників

3.1. Структура освітньо-професійної програми:

- 1) титульний аркуш;
- 2) лист погодження;
- 3) передмова;
- 4) профіль ОПП;
- 5) перелік освітніх компонентів ОПП;
- 6) логічна послідовність освітніх компонент ОПП;
- 7) опис програми;
- 8) форми атестації здобувачів освіти;
- 9) структурно-логічна схема ОПП;
- 10) матриця відповідності програмних компетентностей компонентам
- 11) матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам.

3.2. На основі ОПП розробляють:

- 1) навчальний план;
- 2) навчальні програми та силабуси, робочі програми навчальних дисциплін;
- 3) навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін;

- 4) програми практик;
- 5) програми підсумкової атестації здобувачів освіти;
- 6) індивідуальний навчальний план;
- 7) оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань тощо);
- 8) документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу.

3.3. Характеристика складників ОПП:

3.3.1. Профіль ОПП визначає характерні риси ОПП, місце програми в освітньому просторі, співвідношення її з тематикою наукових досліджень з метою полегшення її розуміння зацікавленими сторонами: вступниками, здобувачами освіти, роботодавцями, науковцями, викладачами, випускниками, професіоналами, керівниками закладів освіти, агенціями забезпечення якості, органами ліцензування та акредитації тощо.

3.3.2. Профіль програми охоплює такі елементи:

1) загальна інформація: повна назва закладу освіти та структурного підрозділу; рівень освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу; офіційна назва ОПП; тип диплому та обсяг ОПП; наявність акредитації; цикл/рівень; передумови; мова(и) викладання; термін дії програми; інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми.

2) мета ОПП.

3) характеристика ОПП: предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)); академічні права; орієнтація програми; основний фокус програми та спеціалізації; особливості програми.

4) придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

5) викладання та оцінювання.

6) програмні компетентності: інтегральна компетентність; загальні компетентності; спеціальні(фахові, предметні) компетентності.

7) нормативний зміст підготовки, сформульований у програмних результатах навчання.

8) ресурсне забезпечення реалізації програми: кадрове забезпечення (відомості педагогічних працівників програми, які беруть участь у реалізації ОПП). Відомості можуть надаватися у вигляді аналітичних матеріалів (сукупно за всіма педагогічними працівниками ОПП, із зазначенням відомостей про їх профільну освіту, кваліфікаційні категорії, вчені ступені й звання, статус по відношенню до Коледжу (штатний працівник/сумісник). Також зазначаються відомості про фахівців-практиків зі сфери виробництва, яких залучено до реалізації конкретної ОПП); матеріально-технічне забезпечення (відомості про матеріально-технічні умови реалізації ОПП, зокрема наявність лабораторій і кабінетів, обладнання, можливості та умови проживання в гуртожитку); інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

9) академічна мобільність: національна кредитна мобільність; міжнародна кредитна мобільність; навчання іноземних здобувачів освіти.

3.4. Перелік освітніх компонент ОПП та логічна послідовність освітніх компонент ОПП відображає розподіл ОПП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, які можуть складатися з одного або кількох модулів, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проєктів, практичних, семінарських, лабораторних робіт та ін. Перелік включає назви навчальних дисциплін, практик, курсових робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

3.5. Опис ОПП відображає відповідність навчальних дисциплін програмним компетентностям та результатам навчання.

3.6. Форми атестації здобувачів освіти, подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує здобувач освіти за результатами її успішного проходження. Форми атестації вказують відповідно до затвердженого стандарту освіти (за наявності).

3.7. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими програмними компетентностями. Матриця відповідності програмних результатів навчання (далі – ПРН) відповідним компонентам ОПП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОПП і запланованими ПРН.

4. Порядок розроблення освітньо-професійної програми

4.1. Нову ОПП розробляють на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі.

4.2. Розроблення нової ОПП включає такі етапи:

- 1) формування проєктної групи ОПП;
- 2) аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів;
- 3) визначення профілю ОПП;
- 4) визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану;
- 5) розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення.

4.3. I етап – процес формування проєктної групи ОПП.

4.4. II етап – аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів

4.5. аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із стейкхолдерами (здобувачами освіти, випускниками Коледжу, роботодавцями, освітянською спільнотою, фахівцями тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

4.6. Проєктна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

4.7. Проектна група, зважаючи на прогнозовану структуру ОПП, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з відповідними підрозділами Коледжу, здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.8. III етап – визначення профілю ОПП.

4.9. Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення у формі загальної інформації про ОПП. 4.10. Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які мають бути сформовані в кінцевих (програмних) результатах навчання з урахуванням положень Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів освіти та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

4.11. При визначенні та формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання потрібно забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

4.12. Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні (фахові, предметні) – загалом від 10 до 15 найважливіших компетентностей) визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного фахівця.

4.13. Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандарту освіти за відповідною спеціальністю. Перелік можна доповнити декількома компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

4.14. Інтегральна та загальні компетентності визначені Національною рамкою

4.15. Набір програмних результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів освіти за ОПП певного рівня. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

4.16. Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

1) корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства й держави, релевантні відповідним програмним компетентностям;

2) конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими й однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;

3) стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач освіти;

4) відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам згідно з освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;

5) об'єктивність – бути сформульованими нейтрально, без зайвої амбітності та суб'єктивності;

6) досяжність – бути реалістичними, відповідно до вимог часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

7) діагностичність – мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

8) вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

4.17. формулювання результатів навчання та порядок оформлення:

1) визначити, якій сфері (спеціальній, загальній тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати результат навчання;

2) зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);

3) визначити активне дієслово відповідного рівня;

4) зазначити предмет вивчення або предмет дії;

5) за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;

6) перевірити результат навчання щодо відповідності вищезазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

4.18. При розробленні програмних результатів навчання необхідно виробити чіткі критерії оцінювання сформульованого результату, що слід проводити на підставі формулювання програмних результатів:

1) результати навчання характеризують те, що здобувач освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

2) повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОПП; якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо.

4.19. Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОПП.

4.20. IV етап – визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану

4.21. Визначення змісту ОПП охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонент ОПП;

2) визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного модуля;

3) вирішення питання щодо розподілу кредитів ЄКТС освітньо-професійної програми;

4) визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

5) перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей;

6) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

7) розроблення програм навчальних дисциплін.

4.22. Проектна група на основі програмних компетентностей та програмних результатів навчання:

1) визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

2) здійснює структурування результатів навчання (навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) і розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

4.23. При розподілі кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОПП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним або кратним, на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження.

4.24. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

4.25. Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає 3 кредити ЄКТС. Кількість освітніх компонентів на навчальний рік – не більше 8-10.

4.26. Необхідне визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту. Проектна група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента, виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання.

4.27. В переліку компонент ОПП зазначаються назви навчальних дисциплін, практик, а також обсяг цих освітніх компонент у кредитах та форма підсумкового контролю

4.28. Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

4.30. Перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей. Проектна група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності охоплюються освітніми компонентами.

4.31. Проектні групи мають проаналізувати узгодження результатів навчання та програмних компетентностей, а саме:

- 1) узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- 2) узгодження програмних результатів навчання зі стандартами освіти;
- 3) узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни (модуля) з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам ОПП);
- 4) узгодження результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП);
- 5) узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;
- 6) узгодження методів оцінювання з модульними (дисциплінарними) та програмними результатами навчання.

4.32. Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану.

4.33. Проектна група вносить узгоджені результати навчання до ОПП та відповідних навчальних дисциплін – до навчальних планів підготовки фахівців, що є обов'язковим. Відповідно до профілю ОПП та переліку її освітніх компонент проектна група розробляє навчальний план ОПП.

4.34. При цьому варто враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу кредиту ЄКТС, решта обсягу призначається для їх самостійної роботи.

4.35. При проектуванні кадрового забезпечення ОПП проектна група має узгодити свої пропозиції щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проект навчального плану з цикловими комісіями, на яких працюють педагогічні працівники.

4.36. Розроблення програм навчальних дисциплін.

4.37. Програми навчальних дисциплін за завданнями проектних груп розробляються на відповідних циклових комісіях згідно з вимогами розроблених ОПП.

4.38. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

4.39. Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються Методичною радою Коледжу.

4.40. На основі силабусу, робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на циклових комісіях розробляється навчально-методичне забезпечення.

4.41. V етап – розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її вдосконалення

4.42. Відповідальність за якість ОПП несуть проектна група та педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОПП та

їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання якості ОПП: зовнішні, внутрішні.

4.43. Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

1) акредитація ООП – оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності Коледжу за цією програмою на предмет відповідності стандарту освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми;

2) сертифікація ОПП – процедура встановлення відповідності якісних характеристик ОПП певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП;

3) для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання тощо).

4.44. Внутрішній аудит ОПП – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення ОПП з боку Коледжу. Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність ОПП до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОПП (наприклад, програм навчальних дисциплін, робочих навчальних планів та індивідуальних навчальних планів, програм практик); наявність і повнота необхідної документації в рамках ОПП тощо.

4.45. Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньо-професійної програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОПП з метою планових процедур контролю якості.

4.46. Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. Відповідно до наказу директора Коледжу для проведення перегляду ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників Коледжу, що реалізує ОПП); бажано залучати до проведення перегляду ОПП представників ключових роботодавців, здобувачів освіти, педагогічних працівників програми.

4.47. Самоаналіз проводиться робочою групою за рішенням гаранта ОПП.

4.48. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

4.49. Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії з самоаналізу і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками.

4.50. Звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП та/або прийняття інших управлінських рішень.

4.51. Звіт про результати перегляду ОПП затверджуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

4.52. Внесені в ОПП зміни затверджуються на засіданні Педагогічної ради Коледжу відповідно до рекомендацій, поданих гарантом ОПП.

5. Порядок затвердження, відкриття і закриття освітньо-професійної програми

5.1 Затвердження ОПП. Усі нові освітньо-професійні програми мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд:

1) проєктною групою. Проєктна група здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності присвоєння кредитів, повноту документального забезпечення та відповідності освітньо-професійної програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення проєктної групи є підставою для передачі матеріалів на засідання випускної циклової комісії, яка відповідає за реалізацію ОПП;

2) випускною цикловою комісією, яка відповідає за підготовку здобувачів освіти за ОПП. Позитивне рішення випускної циклової комісії є підставою для передачі матеріалів на розгляд Методичної ради Коледжу;

3) Методичною радою Коледжу, яка оцінює відповідність нової ОПП всім вимогам, встановленим до ОПП. Висновок Методичної ради Коледжу є рекомендаційним для розгляду та схвалення ОПП Педагогічною радою Коледжу;

5.2. Порядок відкриття і закриття ОПП:

5.2.1. Відкриття ОПП та набір здобувачів освіти. Набір здобувачів освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу згідно з Правилами прийому до закладу освіти.

5.2.2. Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності відомостей щодо права провадження освітньої діяльності у фаховій передвищій освіти (орієнтовно до 1 грудня поточного року).

5.2.3. Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір здобувачів освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група ООП може в подальшому:

1) відмовитися від її реалізації в порядку, встановленому в цьому Положенні;

2) провести вдосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали вдосконалення Педагогічній раді Коледжу.

3) У разі схвалення зміненої ОПП Педагогічною радою Коледжу набір здобувачів освіти на навчання за цією ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу в наступному календарному році.

5.2.4. Закриття ОПП. Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються у Коледжі, за таких умов:

- 1) з ініціатива гаранта ОПП;
- 2) з ініціативи голови циклової випускної комісії, при відмові від реалізації ОПП;
- 3) з ініціативи Коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів освіти для навчання за ОПП протягом 2 років;
- 4) з ініціативи Коледжу (за поданням завідувача відділення), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньо-професійної програми отримано висновки про її низьку якість;
- 5) у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана ОПП розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітньо-професійними програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів освіти на останньому курсі освітньо-професійна програма вилучається з переліку ОПП, що реалізуються у Коледжі;
- 6) після завершення навчання здобувачів освіти на останньому курсі навчання ОПП вилучається з переліку ОПП, що реалізуються у Коледжі;
- 7) процедура закриття ОПП передбачає подання обґрунтування від ініціаторів на засідання Педагогічної ради Коледжу;
- 8) рішення про вилучення освітньо-професійної програми з числа ОПП, що реалізуються у Коледжі, приймає Педагогічна рада Коледжу.

6. Порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійної програми

6.1. Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу у Коледжі. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчальної роботи разом із гарантом, випускною цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів освіти).

6.2. Управління ОПП здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

6.2.1. Адміністративне управління ОПП здійснює завідувач відповідного відділення, на якому вона реалізується. До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- 1) організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

2) інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів відділення;

3) профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;

4) взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;

5) рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

6) координація забезпечення якості ОПП, що реалізується на відділенні;

7) організація проведення самоаналізу ОПП.

6.2.2. Академічне управління ОПП здійснює гарант ОПП. Завданнями академічного управління ОПП є:

1) організація колегіального розроблення ОПП (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін (модулів), практик, підсумкових атестацій);

2) здійснення контролю за якістю роботи викладачів, які забезпечують реалізацію ОПП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;

4) взаємодія з підрозділами Коледжу з питань проєктної роботи, практики здобувачів освіти;

5) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;

6) підготовка ОПП до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

6.3. Моніторинг ОПП:

6.3.1 Моніторинг ОПП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними та реалістичними. Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою.

6.3.2. До здійснення моніторингу можуть долучатися: стейкхолдери, педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі освіти, випускники та ін.

6.3.4. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів освіти і викладачів про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

6.3.5. Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості ОПП тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

6.3.6. Організація та порядок проведення громадських обговорень проєктів ОПП включає послідовність таких етапів:

- 1) проведення засідання робочих груп з розроблення ОПП і напрацювання проєкту ОПП;
- 2) розгляд проєкту змін до ОПП на засіданні випускної циклової комісії та схвалення щодо винесення для обговорення групами стейкхолдерів;
- 3) проведення онлайн-опитування та опрацювання його результатів;
- 4) розгляд проєкту змін до ОПП на засіданні Методичної ради Коледжу;
- 5) затвердження ОПП на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

6.4. Основні критерії забезпечення якості ОПП.

6.4.1. Вимоги до ОПП та результатів навчання:

- 1) реалізується відповідно до Стратегії розвитку Коледжу та Положення Коледжу;
- 2) сприяє виконанню місії та досягнення цілей Коледжу;
- 3) враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, їх батьки, роботодавці);
- 4) орієнтована на конкретний фах;
- 5) назва узгоджується зі змістом;
- 6) методи і форми навчання, у т. ч. обсяги самостійної роботи здобувачів освіти та практик, сприяють досягненню цілей ОПП;

6.4.2. Цілі й результати навчання за ОПП повинні:

- 1) бути сформульовані таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;
- 2) бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня освіти;
- 3) відповідати вимогам законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- 4) при наявності професійного стандарту цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;
- 5) практична підготовка, що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття й застосування здобувачами освіти ефективних методів роботи;
- 6) організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного проходження визначені;
- 7) здобувачам освіти мають бути надані рекомендації щодо проходження практик і відповідне керівництво в робочому середовищі.

6.5. Розвиток ОПП та вимоги до педагогічних працівників, які її реалізують:

- 1) розвиток ОПП є безперервним процесом;
- 2) до розвитку ОПП повинні бути залучені здобувачі освіти й роботодавці;
- 3) викладачі, які реалізують ОПП, ознайомлені з її цілями та своєю роллю в їх досягненні;

- 4) для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;
- 5) система зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а результати прикладними;
- 6) кваліфікація викладачів, які реалізують ОПП, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- 7) педагогічні працівники, які реалізують ОПП, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- 8) викладачі, які реалізують ОПП, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Коледжу;
- 9) система розвитку персоналу є ефективною, якщо педагогічні працівники, які реалізують ОПП, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні анкетування та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- 10) педагогічні працівники, які реалізують ОПП, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза межами Коледжу та беруть участь у конференціях, семінарах, тренінгах;
- 11) кількість педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- 12) педагогічних працівників (відсоток молодих викладачів), які реалізують ОПП, забезпечує сталість викладання у Коледжі;
- 13) система консультування здобувачів освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- 14) оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів освіти, який стимулює їх розвиток.
- 15) Освітнє середовище Коледжу включає всі приміщення, що необхідні для здійснення освітнього процесу (аудиторії, лабораторії, спеціалізовані кабінети тощо) та має достатній потенціал, ураховуючи кількісний склад здобувачів освіти і обладнано відповідно до сучасних вимог (ноутбуки, відеопроєктори тощо).

6.6. Перегляд ОПП.

6.6.1. Перегляд ОПП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОПП може щорічно оновлюватися в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних результатів навчання.

6.6.2. Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- 1) ініціатива і пропозиції гаранта ОПП і/або педагогічних працівників, які її реалізують;
- 2) результати оцінювання якості;
- 3) об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

6.6.3. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т. п.).

6.6.4. Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП).

6.6.5. Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- 1) затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- 2) затвердження нових стандартів освіти;
- 3) внесення змін до циклу дисциплін загальної та професійної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або Педагогічної ради Коледжу).

6.6.6. Модернізація ОПП має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів.

6.6.7. Модернізація ОПП може проводитися з:

- 1) ініціативи керівництва Коледжу/відділення в разі незадовільних висновків про її якість у результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору абітурієнтів на навчання;
- 2) ініціативи гаранта ОПП та/або приймальної комісії за відсутності набору абітурієнтів на навчання;
- 3) ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися у професійному полі, у яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;
- 4) наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

6.6.8. Залучати до модернізації ОПП представників роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів. Модернізована ОПП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку.

7. Прикінцеві положення

7.1. Дане Положення розглядається і схвалюється Педагогічною радою Коледжу та затверджується директором Коледжу.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються Педагогічною радою Коледжу та затверджуються директором Коледжу. У тому ж порядку Положення скасовується.

7.3. Коледж забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.